

D'n Nieuwe Hof

Algemene Leden Vergadering 16 April 2025

Jaarverslagen 2024 van alle werkgroepen

In Memoriam: Ann Jeurissen

Vrijwilligerspenningen uitgereikt

LENTE 2025

IVN instituut voor natuureducatie en duurzaamheid is een organisatie van vrijwilligers en beroepskrachten die streeft naar meer natuur en een duurzame samenleving.

Lidmaatschap

Vriend van IVN: € 15,00 per jaar.

Vrienden ontvangen 4x per jaar ons afdelingsblad D'n Nieuwe Hof.

U kunt het bedrag van het lidmaatschap overmaken op: ***IBAN: NL54RABO0127734988***

t.n.v. Penningmeester IVN VALKENSWAARD-WAALRE

Opzeggen van uw lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 december van het lopende jaar.

Schriftelijk bij Jan van Heeswijk, of per e-mail: javanheeswijk@gmail.com

Landelijk lidmaatschap: € 25,00 per jaar.

Met het landelijk lidmaatschap steun u uw eigen vereniging en het landelijk IVN.

Landelijke leden ontvangen naast ons afdelingsblad D'n Nieuwe Hof ook 4x per jaar het landelijk IVN-blad: Mens en Natuur.

Lidmaatschap jeugdvrienden (kinderen en jongeren tot 18 jaar): € 15,00 per jaar.

De website van onze afdeling is: <https://www.ivn.nl/afdeling/valkenswaard-waalre>

De website van de landelijke IVN is: <https://www.ivn.nl>

Natuureducatie Centrum D'n Nieuwe Hof,

Adres: Bosstraat 25, 5553 CK VALKENSWAARD, telefoon 040-2018395

Email: secretariaat@ivn-valkenswaard-waalre.nl

BESTUUR

Voorzitter	Jan Schutjes tel: 0623269205	Valkenswaard
Secretaris	Yolanda Werson e-mail: secretariaat@ivn-valkenswaard-waalre.nl	Valkenswaard
Penningmeester	Emile Weijters	Valkenswaard
Ledenadministratie	Jan van Heeswijk	Valkenswaard
Leden	Jan Das	Riethoven
	Anneke Droog	Valkenswaard
	Ad Baken	Valkenswaard
	Gerrit Klitsie	Valkenswaard

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	pag. 3
Activiteitenoverzicht lente	pag. 4
Voorwoord	pag. 5
Wist u dat....	pag. 6
Nieuwe opzet kindermiddagen Vlindertuin Waalre	pag. 7
Vrijwilligerspenning voor IVN'ers Rineke Koenders en Jos Hulshof	pag. 7
In Memoriam: Ann Jeurissen	pag. 8
Recept appelkoek Annie Jeurissen	pag. 9
Drukbezochte sterrenkijkavonden	pag. 9
Uitleen natuurprojecten gaat stoppen	pag. 9
Uitnodiging Algemene Ledenvergadering	pag. 10
Notulen Algemene Ledenvergadering dd 24 april 2024	pag. 11
Jaarrekening 2024 IVN Valkenswaard-Waalre	pag. 12
Financieel overzicht 2024: jaarrekening + balans	pag. 13
Jaarverslag 2024 Bestuur	pag. 14
Jaarverslag 2024 Regionale Cursuswerkgroep "De Kempen"	pag. 14
Jaarverslag 2024 Werkgroep Wandelroutes	pag. 14
Jaarverslag 2024 Redactie	pag. 15
Jaarverslag 2024 Tuinwerkgroep Valkenswaard	pag. 15
Jaarverslag 2024 Scholenwerkgroep Aalst-Waalre	pag. 16
Jaarverslag 2024 Scholenwerkgroep Valkenswaard	pag. 16
Jaarverslag 2024 Houtwallenwerkgroep kleine landschapselementen (WOKLE)	pag. 17
Jaarverslag 2024 Website IVN Valkenswaard-Waalre	pag. 17
Jaarverslag 2024 Jeugd IVN Valkenswaard-Waalre	pag. 18
Jaarverslag 2024 Bomenwerkgroep	pag. 19
Jaarverslag 2024 Wolders Ven	pag. 19
Jaarverslag 2024 Schoolgidsen Valkenswaard	pag. 20
Jaarverslag 2024 Zoogdierenwerkgroep	pag. 20
Jaarverslag 2024 IVN Riethoven	pag. 21
Jaarverslag 2024 Natuurwerkgroep Waalre	pag. 22
Jaarverslag 2024 Natuurwerkgroep De Malpie	pag. 25
Jaarverslag 2024 Vogelwerkgroep	pag. 26
Jaarverslag 2024 Biodiversiteitsherstel	pag. 28
Jaarverslag 2024 IVN Vlindertuin Waalre	pag. 29

Activiteitenoverzicht

Lente 2025

Tuinwerkgroep

Elke woensdagochtend van 10 tot 12 uur is de tuinwerkgroep actief bij D'n Nieuwe Hof, ***die er overigens graag wat helpende handen bij wil hebben!***

Vlindertuin Waalre:

Het hele jaar door wordt er (bij goed weer) door vrijwilligers onderhoud gepleegd op dinsdagmorgen van 10-12 uur. De vlindertuin ligt in het bos bij de Blokvenlaan in Waalre-dorp. Tegenover huisnummer 43 ongeveer 150 meter het bospad volgen. Auto's s.v.p. parkeren aan de Blokvenlaan, fietsen kunnen bij de tuinpoort gestald worden.

Vlindertuin Riethoven:

De Vlindertuin Riethoven is alle dagen toegankelijk. De leden van de werkgroep zijn elke zaterdagmorgen aanwezig voor informatie en onderhoud van 11.00 tot 12.30 uur. Wandelingen voor groepen kunnen worden aangevraagd bij een van de leden van de werkgroep op zaterdagmorgen in de Vlindertuin.

Natuurwerkgroepen Valkenswaard en Waalre:

Wilt u deelnemen aan de activiteiten op de zaterdagochtenden neem dan contact op met: Antoon Obbing voor Waalre, e-mail: antoon.obbing@gmail.com
Wim en Hanita van Amelsvoort voor Valkenswaard (040-2042979)

Kindermiddagen IVN Vlindertuin Waalre

In het vlinderseizoen is er op één middag per maand kindermiddag in IVN Vlindertuin Waalre, op woensdag of zondag. Peuters en basisschoolkinderen kunnen tussen 14.00 en 16.00 met (groot)ouders, oppas of andere volwassenen speuren In de tuin. Voor 2025 is er een splinternieuwe speurtocht gemaakt!

Publiekswandelingen

Zondag 30 maart: Vogelwandeling op de Malpie.

Start: 08.00 uur op parkeerplaats Venbergse Molen, Molenstraat 211, Valkenswaard

Woensdag 2 April: Rondleiding Vlindertuin Waalre

Start: 14.00 uur Vlindertuin Waalre, Blokvenlaan, 5581 GN Waalre

Donderdag 13 april: Schotse hooglanders in de Meeris

Start: 10.00 uur op Parkeersplaats Agterste Meer, 5581 XC Waalre

Zondag 4 mei: Vogelwandeling in het Leenderbos en de Oase

Start: 07.00 uur parkeerplaats bij de Drie Bruggen, de Zeelberg 37. 5555 XH Valkenswaard

Woensdag 7 mei: Wandeling Aalsterheide en Achtereinds Laag

Start: 14.00 uur Achtereindsestraat 2a, 5583 TB Aalst gemeente Waalre

Zondag 1 juni: Wandeling "Beleef het Tongelreepdal"

Start: 10.00 uur Tennispark "Eeckenrode", De Hurken 1a, 5583 AA, Aalst-Waalre

Zondag 8 juni: Vogelwandeling Achelse Kluis

Start: 07.00 uur, Natuurpoort Achelse Kluis 1, 3930 Hamont-Achel, België

Vrijdag 21 juni: Wandeling Dommeldal-zuid

Start: 14.00 uur: informatiebord bij het kruispunt van het fietspad 't Broek met het zandpad

Algemene LedenVergadering: 16 April 2025

Start: 19.30 uur in D'n Nieuwe Hof, Bosstraat 25, 5553 CK Valkenswaard

Voorwoord

Valkenswaard, 7 maart 2025

Beste IVN-ers,

Lentekriebels voor Natuurvrijwilligers

De lente is in aantocht! De dagen worden langer, de zon laat zich vaker zien en overal ontwaakt de natuur. Dit is hét seizoen waarin we de energie voelen om naar buiten te gaan en onze handen uit de mouwen te steken. Als natuurvrijwilligers dragen we bij aan een gezonde en bloeiende leefomgeving. Of het nu gaat om het opruimen van zwerfafval, het aanplanten van bomen, het beschermen van broedende vogels of het onderhouden van wandelpaden: iedere actie maakt een verschil.

Lentekriebels betekent ook verwondering. Het frisse groen, de eerste bloemen en het gezang van vogels herinneren ons eraan hoe bijzonder de natuur is. Dit is de tijd om samen aan de slag te gaan, elkaar te inspireren en te genieten van het buiten zijn. Vrijwilligerswerk verbindt niet alleen mens en natuur, maar ook mensen onderling. Samen maken we onze omgeving mooier en gezonder voor de generaties na ons.

Of je nu al jaren actief bent of net begint: jouw inzet is waardevol. Laten we deze lente met enthousiasme aan de slag gaan en de natuur een handje helpen!

Bedankt voor jouw betrokkenheid en veel plezier in de natuur!

*Jan Schutjes,
Voorzitter*

Wist u dat?.....

- Het blote-voetenpad na grondige renovatie door de houtwallengroep weer veilig gebruiksklaar is en weer erg in trek is.
- Er houtworm in onze schuur is geconstateerd en er door het bestuur een plan van aanpak wordt gemaakt.
- Samen met gemeente Valkenswaard een nieuwe wandeling “Ommetje Hoef” is ontwikkeld.
- Dit ommetje 8 km lang is, en bij de VVV verkrijgbaar is.
- Op de IVN website de drietuinenfietstocht staat, waarbij je in 22 kilometer onze IVN-tuinen in Riethoven, Waalre en Valkenswaard aandoet.
- We bij de Tuinwerkgroep Peter als nieuwe vrijwilliger hebben mogen verwelkomen, hij heeft vele jaren ervaring met tuinwerkzaamheden.
- Het seizoen van de IVN publiekswandelingen weer is begonnen.
- Het IVN in samenwerking met de kinderboerderij De Kleine Meer een Kabouterpad heeft ontwikkeld. Een echte aanrader voor de opa's en oma's onder ons.

Nieuwe opzet kindermiddagen Vlindertuin Waalre

Al meer dan 15 jaar worden er kindermiddagen georganiseerd in de IVN Vlindertuin Waalre. Samen met (groot)ouders, oppas of een andere volwassene kunnen kinderen enthousiast speuren naar alle beestjes die leven in de tuin.

De huidige speurtochten worden al enkele jaren gebruikt en daarom hebben we besloten om voor 2025 een nieuwe speurtocht te ontwikkelen.

Met behulp van opdrachtkaarten gaan de kinderen op onderzoek uit in de vlindertuin. De opdrachten dagen hen uit om iets te doen, na te denken, op zoek te gaan naar beestjes of planten, geuren te ontdekken en nog veel meer. Welke opdracht ze uitvoeren, wordt bepaald door een kleur te draaien en een getal te dobbelen, zo is elke speurtocht weer anders!

Bij iedere kindermiddag is er ook een beestje van de maand dat extra aandacht krijgt bij de opdrachten en door een knutselwerkje.

Voor de nieuwe speurtochten moeten er veel materialen worden vernieuwd en aangepast. Wij zijn blij dat hiervoor een subsidie is toegezegd door het [Jan en Jans Visser Fonds](#).

Een andere verandering in 2025 is dat de kindermiddagen niet alleen op woensdag, maar ook op zondag plaatsvinden. Meedoen is nog altijd gratis. De middagen zijn steeds van 14:00 uur tot 16:00 uur op de volgende data:

Woensdag: 23 april, 21 mei, 16 juli en 10 september

Zondag: 29 juni en 10 augustus

Meer info over de vlindertuin staat op:

<https://www.ivn.nl/afdeling/valkenswaard-waalre/op-pad/kom-langs/vlindertuin-waalre/>

De kindermiddaggroep Vlindertuin Waalre

Kleine vluurvlinder

Vrijwilligerspenning voor IVN'ers

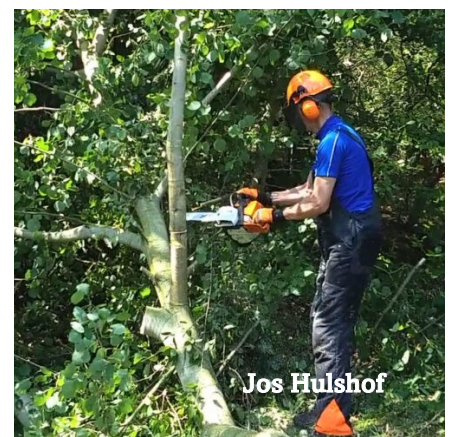
Op vrijdag 6 december is in de gemeente Waalre de jaarlijkse uitreiking van de vrijwilligerspenningen geweest. Onder de 22 feestvarkens waren ook twee IVN'ers: Rineke Koenders en Jos Hulshof.

Rineke is al sinds de oprichting van Vlindertuin Waalre (in 2003) actief bij de onderhoudsploeg. Bijna elke dinsdagmorgen is zij te vinden in de tuin. Vooral het siertuingedeelte profiteert van haar groene vingers. In de loop van de jaren zijn ook heel wat 'overgebleven' planten uit haar eigen tuin in de Vlindertuin terecht gekomen. Haar foto's van de tuin en de vrijwilligers zorgen voor een prachtig archief van de geschiedenis van de tuin.

Jos is al vele jaren vrijwilliger bij Natuurwerkgroep Waalre. In de wintermaanden helpt hij op de reguliere werkdagen bij het onderhoud van de Waalrese bossen, heiden en vennen. Hij heeft zich verdienstelijk gemaakt bij het ontwikkelen van de stronkentrekker en vormgegeven aan de zaagploeg, die bestaat uit leden van de Natuurwerkgroep die een motorzaagcertificaat hebben behaald. Ook verricht hij veel technische hand- en spandiensten binnen de groep.

Rineke Koenders

Jos Hulshof

In Memoriam: Ann Jeurissen

Zij was één van de oudere IVN-leden. Iedereen kende haar, want ze was er vrijwel altijd. En ze heeft, samen met Jules, heel veel betekend voor onze vereniging. Op 22 december 2024 is zij in alle rust overleden in Huize Wissehaege, waar ze jarenlang liefdevol verzorgd werd.

Jules bezocht haar elke dag, en hij was bij haar, tot het allerlaatste moment. Ze was zijn grote liefde, en dat is niet verwonderlijk. Ann was een heel warme, zorgzame vrouw. Altijd opgewekt, altijd bezig. Ze kon heerlijk koken, en dat deed ze uitgebreid voor haar hele familie. Iedereen was welkom bij haar!

Ook bakken vond ze geweldig! Er kwam altijd wel iets lekkers uit haar oven! Bij speciale gelegenheden, zoals jaarvergaderingen, heemkundereisjes, kerstvieringen, bakte ze een heel speciale plaatkoek, waar je héél veel stukken uit kon halen. Dit werd de beroemde IVN-koek. Nog steeds één van de meest geliefde lekkernijen binnen onze vereniging. Er wordt zelfs nu nog regelmatig om het recept gevraagd, en dus staat haar eigen, originele recept hiernaast nog eens extra afgedrukt.

Annie, zo werd ze binnen het IVN meestal genoemd, was ook hier een manusje-van-alles. Ze was actief op allerlei gebieden! In de Tuinwerkgroep was ze één van de vaste medewerkers. Er was altijd veel onderhoud nodig en ieder handje was welkom. Ook in het documentatiecentrum heeft ze heel wat uurtjes doorgebracht. Alle boeken in onze bibliotheek werden keurig genummerd en in rubrieken onderverdeeld, zodat ze gemakkelijk terug te vinden waren. Een gigantisch karwei, waar we in de jaren vóór de digitalisatie veel plezier van gehad hebben.

Annie zorgde ook, samen met Jules, dat er altijd voldoende koffie, thee en koekjes aanwezig waren. En die waren er veel nodig, want ons gebouw was altijd druk bezet. Ook naar buiten toe was ze actief bezig. Stond er bij één of andere feestelijke gebeurtenis een IVN-kraampje op de markt, dan was Annie daar te vinden. Ook hier kon ze haar creativiteit kwijt met mooie posters en leuke kleine cadeautjes. De afscheidsdienst in het crematorium was hartverwarmend: zó mooi als ze door haar kinderen en kleinkinderen naar voren werd gebracht. Helemaal zoals ze was: liefdevol, zorgzaam, optimistisch en altijd even hartelijk. Een vrouw, moeder en oma om trots op te zijn!

Nelly van der Burgt

Recept appelkoek Annie Jeurissen

Benodigdheden: 500 gram zelfrijzend bakmeel, 400 gram boter, 250 gram havermout, 350 gram donkerbruine havermout, 5-6 grote appels, kopje rozijnen (ong. 150 gram) 2 eetlepels citroensap, 2 eetlepels suiker, 1 eetlepel kaneel, 2 eetlepels custardpoeder. Appels grof raspen en vermengen met de suiker, citroensap, custardpoeder en kaneel. Basterdsuiker, havermout en zelfrijzend bakmeel mengen, boter smelten en er doorheen doen. Mengsel over het bakblik uitdrukken. Daar overheen het mengsel van appel/rozijnen strooien. Ongeveer 60 minuten bakken op 160 graden in de oven.

Drukbezochte sterrenkijkavonden

Op 7 en 8 maart stonden de telescopen weer opgesteld in de buurt van D'n Nieuwe Hof: de jaarlijkse Sterrenkijkdagen!

Belangstellenden hadden deze keer enorme mazzel. Zo wolkenloos als afgelopen weekend is het immers niet vaak. Er zijn regelmatig sterrenkijkavonden geweest waarop weinig aan de échte hemel gezien kon worden, en toevlucht moest worden genomen tot internet.

Emile Weijters is al heel lang kartrekker van deze activiteit (trouwens ook docent bij de populaire Sterrencursus). Vanwege het weer was het druk. Jong en oud kon zich vergapen aan sterren, planeten en natuurlijk de maan. Een groot succes!

De activiteit haalde ook het Eindhovens Dagblad, scan daarvoor de onderstaande QR code.

Uitleen natuurprojecten gaat stoppen

Sinds 2023 worden de natuurprojecten van IVN Valkenswaard-Waalre door gebrek aan vrijwilligers niet meer vernieuwd. Bestaande projecten werden nog wel uitgeleend.

Helaas gaat door gebrek aan vrijwilligers ook de uitleen stoppen. Bestaande leenafspraken worden nog nagekomen, nieuwe kunnen niet meer gemaakt worden. Door de inzet van Wil Koopman (en in het verleden Toon Voermans) hebben heel veel kinderen buiten de regio Valkenswaard-Waalre kunnen leren en genieten van onze projecten.

Wil Koopman in actie

Wil: hartelijk dank voor alle uren die je gestoken hebt in het controleren en repareren van de materialen en het verzorgen van de contacten met de leners!

Voor vragen, neem contact op met het secretariaat: secretariaat@ivn-valkenswaard-waalre.nl.

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering 2025

**Wij nodigen alle leden uit voor de Algemene LedenVergadering op
woensdag 16 april 2025 om 19.30 uur in D'n Nieuwe Hof**

Agenda:

1. Opening door de voorzitter
2. Ingekomen post
3. Verslag van de vorige Algemene Ledenvergadering d.d. 24 april 2024
4. Financieel verslag 2024
5. Verslag kascontrolecommissie
6. Begroting 2025
7. Jaarverslag van het bestuur en overige werkgroepen
8. Bestuurssamenstelling:
Voorzitter: Jan Schutjes
Secretaris: Yolanda Werson
Penningmeester: Emile Weijters
Bestuursleden: Ad Baken
Jan van Heeswijk
Gerrit Klitsie
9. Toekomst IVN Valkenswaard-Waalre
10. Rondvraag en sluiting

Notulen van de Algemene Ledenvergadering gehouden op woensdag 24 april 2024 om 19.30 uur

Afwezig met bericht:

Peter Bleijs

Anneke Droog

Anni Janssen

Henny Heestermans

Aanwezig naast bestuursleden: 25 leden.

Opening:

1. Jan Schutjes heet iedereen van harte welkom namens het bestuur en deelt mee dat er koffie, thee en wat lekkers klaar staan.

2. Geen ingekomen post.

3. Verslag vorige vergadering d.d. 12 april 2023 goedgekeurd.

4. Emile licht op het digibord onze financiële stukken toe. Alle vragen worden naar tevredenheid beantwoord.

5. De kascontrolecommissie bestaande uit Cor de Jong (2^e keer) en Bernard Fransen hebben de controle uitgevoerd. Geen bijzonderheden waardoor het bestuur gedechargeerd wordt voor het gevoerde beleid.

Voor het nieuwe jaar zijn de leden Bernard Fransen en Cis van der Vleuten bereid om zitting te nemen in de kascontrolecommissie.

6. Emile licht de begroting 2024 toe.

Er zijn vragen over het lager begroten voor de werkgroepenactiviteiten.

Emile licht toe dat er altijd ruimte is voor eventueel wat hogere kosten.

Laatste actie voor Emile als penningmeester in de Algemene Ledenvergadering.

Toos van Heeswijk (assisteert) en Emile worden beiden bedankt voor hun jarenlange inzet.

7. Jaarverslagen bestuur en overige werkgroepen. Ellen Alting Siberg merkt op dat er verslagen missen die per abuis wel zijn doorgestuurd maar niet opgenomen zijn in D'n Nieuwe Hof.

Worden opgenomen in de zomereditie.

8. Bestuurssamenstelling: Dylan is geen 2^e secretaris meer (druk met Redactie en Tuinwerkgroep). Hij blijft wel bestuurslid.

9. Toekomst: Yolanda laat de nieuwe hesjes zien die ingezet gaan worden. Leden zijn enthousiast. Iedere werkgroep gaat deze dragen bij publieke activiteiten (maximaal 6 per werkgroep) beschikbaar.

10. Cis van der Vleuten licht ideeën toe:

- Valkenswaardse boom van het jaar 2024

- Een levende getuige van de 2^e Wereldoorlog
Ledenvergadering gaat akkoord met het verder uitwerken van deze plannen.

Ellen Alting Siberg zou graag activiteiten zoals een kerstborrel in een weekend of avond willen en dan ook rekening houdend met schoolvakanties. Dit i.v.m. haar baan overdag. Omdat dit voor meer leden geldt, gaan we in de toekomst hiermee rekening houden.

Vergadering wordt om 20.50 uur gesloten.

FINANCIEEL OVERZICHT 2024: JAARREKENING + BALANS**JAARREKENING
2024****(Verkort)**

	Begroting 2025	Begroting 2024	Werkelijk 2024		Begroting 2025	Begroting 2024	Werkelijk 2024
INKOMSTEN				UITGAVEN			
Algemene Inkomsten	15.400	12.500	11.965,15	Algemene Uitgaven	15.250	10.950	15.085,94
Door activiteiten	4.750	2.700	9.994,52	T.b.v. activiteiten	3.600	2.950	4.518,09
Vrijvallen reserveringen		1.000	3.400,00	Reserveringen	1.500	2.500	5.900,00
Subtotaal	20.150	16.200	25.359,67	Vooruit betaalde gelden			
				Subtotaal	20.350	16.400	25.504,03
Saldo (nadelig)	200	200	144,36				
Totaal	20.350	16.400	25.504,03	Totaal	20.350	16.400	25.504,03

BALANS 31 DECEMBER 2024

Saldo rekening courant	3.355,56	Reserveringen	26.400,00
Saldo spaarrekening	25.899,12	Groot Onderhoud	12.000
		Leermiddelen	1.500
		Kantoor/automatisering	2.250
		Energie transitie	4.750
		Herkenbaarheid	2.000
		Project Biodiversiteit	3.400
		Project Vogelmonitoring	500,00
		Vrij vermogen 31-12-2023	2.854,68
Totaal	29.254,68	Totaal	29.254,68
<i>check vrije vermogen</i>		Subsidie regel	Vrije vermogen < 25% van de inkomsten
Vrije vermogen 31-12-2023	2.999,04	Inkomsten 2024 excl subsidie,	16.259
Saldo 31-12-2024	-144,36	Vrije vermogen 2024	2.855
Vrije vermogen 31-12-2024	2.854,68	25 % van inkomsten	~ 4060

VRIJVALLEN RESERVERINGEN

Cursusgelden vooruit ontvangen	1.000	1.000,00
Leer - / Beschermmiddelen		1.900,00
Herkenbaarheid		500,00
		3.400,00
Subtotaal Inkomsten	20.150	16.200
		25.359,67
Nadelig Saldo	200	200
Totaal	20.350	16.400
		25.504,03

RESERVERINGEN

Project Vogelmonitoring (Leermiddelen begr)	1.000	500,00
Groot onderhoud gebouwen + tuin	1.000	1.250
energietransitie	500	250
Project Biodiversiteit		3.400,00
Subtotaal Reserveringen	1.500	2.500
		5.900,00
Totaal Uitgaven / kosten	20.350	16.400
		25.504,03
Voordelig Saldo		
Totaal	20.350	16.400
		25.504,03

Totaal reserveringen per 31-12-2024 *)

Vrij vermogen eind 2023	2.999,04	Leermiddelen	1.500
Saldo 2024	-144,36	Groot onderhoud en tuin	12.000
Vrij vermogen eind 2024	2.854,68	Kantoor / automatisering	2.250
		Energietransitie	4.750
		Herkenbaarheid	2.000
Resultaat zonder "vrijvallen reserveringen" en reserverin- gen		Project Biodiversiteit	3.400
	2.355,64	Project Vogelmonitoring	500
Dit komt overeen met jaaroverzicht 2024 TvH			26.400

JAARREKENING 2024 & BEGROTING 2025

17febr2025

INKOMSTEN

<u>ALGEMENE INKOMSTEN</u>	2025 begr	2024 begr	2024 werk.
Contributies	6.500	5.800	4.688,79
Donaties	500	600	549,53
Subsidie gem. Valkenswaard	5.200	3.700	3.700,00
Subsidie gem. Waalre	2.000	2.000	2.000,00
Gebruik v/h gebouw door 3-den	1.000	400	780,00
Rente	200		246,83
subtotaal Alg. Inkomsten	15.400	12.500	11.965,15

ACTIVITEITEN

Vogelcursus	1.200	1.000	825,00
Sterrencursus	1.800		2.527,10
Bezoek Schoolprojecten & uitleen	800	1.000	845,00
Wandelingen/Lezingen	200	100	238,00
Vlindertuin Waalre	150	150	171,42
Projectsubsidie Werkgroep Zoogdieren			1.388,00
Projectdonatie Biodiversiteit			4.000,00
Scholenwerk/Leskisten	500	200	
Regiocursus	100	100,00	
Verkoop boekje "Planten i/d Kempen"		150,00	
subtotaal Act. Inkomsten	4.750	2.700	9.994,52

VRIJVALLEN RESERVERINGEN

Cursusgelden vooruit ontvangen		1.000	1.000,00
Leer - / Beschermmiddelen			1.900,00
Herkenbaarheid			<u>500,00</u>
			<u>3.400,00</u>
Subtotaal Inkomsten	20.150	16.200	25.359,67

Nadelig Saldo

Totaal	20.350	16.400	25.504,03
--------	--------	--------	-----------

UITGAVEN

<u>ALGEMENE UITGAVEN</u>	2025	2024 begr	2024 werk.
Afdracht landelijke IVN	2.300	1.500	1.208,40
Abonnement/alg/representatie/secretariaat/bankkost-rente	750	600	1.220,50
Verenigingsblad <i>D'n Nieuwe Hof</i>	1.600	1.500	1.257,84
Telefoon / internet	600	600	623,50
Gas / Water / Elektra	2.000	1.400	2.382,08
Gemeentelijke heffingen	3.000	2.200	2.449,27
Verzekering opstal en inboedel	1.000	1.200	1.438,81
Huishoudelijke kosten	1.800	1.200	1.976,80
Reg. Onderhoud gebouwen + erf	1.200	350	1.568,19
Onderhoud app (printer/CV/bord)	500	150	126,36
<u>Aanschaf diversen mat.</u>	<u>500</u>	<u>250</u>	<u>834,19</u>
subtotaal Alg. Uitgaven	15.250	10.950	15.085,94

ACTIVITEITEN

Project Vogelmonitoring. (Zoogdieren begroting)	600	200	576,65
Natuurwerkgroep Valkenswaard Malpie	600	250	709,28
Vogelwerkgroep (+Bomen/W-ven/Leskisten)	I	200	188,49
Jeugd IVN activiteiten	I	250	169,32
Natuurwerkgroep Waalre	I	300	296,55
Scholenwerk Valkenswaard + Waalre +Aalst	I	400	1.076,03
Schoolproject onderhoud/Lezingen	2.400	200	105,90
Tuinwerkgroep D'n Nieuwe Hof	I	200	133,80
Vlindertuin Waalre	I	300	151,52
Project Herkenbaarheid	I		552,60
Wandelingen/Wandelroutes/Lezing	I	400	
<u>Werkgroep Biodiversiteit / Cursus alg</u>	<u>I</u>	<u>250</u>	<u>557,95</u>
subtotaal Act. Uitgaven	3.600	2.950	4.518,09

RESERVERINGEN

Project Vogelmonitoring (Leermiddelen begroting)		1.000	500,00
Groot onderhoud gebouwen + tuin	1.000	1.250	2.000,00
Energie transitie	<u>500</u>	250	0,00
Project Biodiversiteit			<u>3.400,00</u>
Subtotaal Reserveringen	1.500	2.500	5.900,00

Totaal Uitgaven / kosten

Totaal	20.350	16.400	25.504,03
--------	--------	--------	-----------

Voordelig Saldo

Jaarverslag 2024 Bestuur

Het bestuur kan terugkijken op een goed jaar. Dankzij de inzet van heel veel vrijwilligers zijn we voor de gemeentes, scholen en overige partijen een vanzelfsprekende partner geworden.

Er wordt in de diverse werkgroepen veel werk verzet. Daarnaast hebben diverse werkgroepen extra vrijwilligers mogen verwelkomen.

Het werkgroepenoverleg dat door het bestuur werd georganiseerd was een succes. Er was uitwisseling van kennis en er werden contacten gelegd voor samenwerking.

Het bestuur heeft versterking gekregen. Suus Leenknecht heeft meerdere maanden meegedraaid. Zij is de beoogd opvolger van Emile Weijters die aangegeven heeft te willen stoppen met het penningmeesterschap. In november heeft Dylan Brand aangegeven te stoppen met zijn bestuurswerk.

Het bestuur heeft 9 keer vergaderd, alle maanden met uitzondering van de zomermaanden en de decembermaand.

Onderwerpen die onder andere aan bod kwamen zijn:

- Stand van zaken diverse werkgroepen
- Activiteiten
- Financiën
- Onderhoud tuin en pand

Ook dit jaar hebben we afscheid moeten nemen van leden. Daarnaast hebben diverse leden een dierbare verloren. Iets om even bij stil te staan.

Het bestuur dankt iedereen voor de inzet in het afgelopen jaar. Namens het bestuur, als secretaris

Yolanda Werson

Jaarverslag 2024 Regionale cursuswerkgroep “de Kempen”

Afgelopen jaar hebben we met veel succes de cursus “Natuur in de Kempen” met succes georganiseerd. Verdeeld over de afdelingen Veldhoven-Eindhoven-Vessem, Kempenland West, Bergeijk-Eersel, Cranendonck en Valkenswaard-Waalre hebben een 30-tal belangstellenden deze cursus gevolgd.

De thema's waren: beek, beekdalen en vogels, vennen en biodiversiteit, bermen, slootkanten en bloemplanten, heide, heidebeheer, stuifduinen en insecten, bossen, bomen en herfstverschijnselen, natuur en cultuur.

De 6 bijeenkomsten bestonden steeds uit een lesavond en een daaropvolgende excursie. De laatste excursie werd afgesloten met een zeer geanimeerde lunch in “Het Brabants genot” in Waalre.

Dit jaar zullen we de cursus “Natuur in de Kempen” nogmaals aanbieden. Namens Regionale Cursuswerkgroep “de Kempen” van het IVN, als secretaris,

Cor de Jong

Jaarverslag 2024 werkgroep Wandelroutes

In het afgelopen jaar is er minder gebruik gemaakt van de wandelroutes, gezien het aantal folders dat meegenomen is. Het natte weer en de daardoor moeilijk of niet begaanbare wandelpaden zijn daar duidelijk geruime tijd debet aan geweest.

Dankzij onze controleurs blijven de routes up-to-date en worden zo goed mogelijk onderhouden. Zo zijn er enkele routepaaltjes vervangen, verplaatst of aangepast. Samen met de uitbaters van de horecagelegenheden zorgen we ervoor dat de folders steeds aangevuld worden.

Dankzij onze controleurs hebben we ook dit jaar de vier wandelroutes up-to-date kunnen houden. We hebben het seizoen weer afgesloten met een gezamenlijke controlewandeling van de Heikantwandeling en gezellig afgesloten met koffie en gebak.

Ook zijn begin vorig jaar de nieuwe en aangepaste druk van drie wandelroutes verschenen, mede door gewaardeerde medewerking van onze “huisdrukkers” Frans Vierstraete en Dylan Brand. Namens de werkgroep wandelroutes,

Cor de Jong

Jaarverslag Redactie 2024

Toen ik zo de nummers van de laatste jaren nog eens vóór me had liggen, viel het me op dat met name de voor- en achterpagina is steeds mooier worden.

Op de voorpagina: steeds een grote kleurenfoto die direct het bijpassende seizoen laat zien. En op de achterpagina: telkens weer opnieuw een enthousiaste werkgroep, druk bezig in het veld, in de tuin of binnen.

Het lentenummer van 2024 toonde de workshop braakballen uitpluizen. In dit geval was de kerkuil hiervoor uitgekozen. Twee experts gaven deze workshop: een uilenexpert en een muizenexpert. Het Jeugd-IVN zorgde voor de organisatie. Er kwamen 20 kinderen op af! En die hebben ervan genoten!

Op de achterpagina van het zomernummer zagen we de complete IVN-Natuurwerkgroep Waalre met maar liefst 50 leden!

Het herfstnummer was weer voor de kinderen met een fijne natuurwandeling, en op de achterzijde van het winternummer was de Natuurwerkgroep Valkenswaard druk bezig met het opknappen van het blote voetepad. Dat ligt er nu weer heel mooi bij.

Mijn kleinkinderen zijn die leeftijd al lang ontgroeid, maar destijds hebben wij daar samen regelmatig van genoten! Onze oproep voor de achterpagina blijft uiteraard gelden: heb je met je groep iets leuks gedaan, laat het zien!

We hebben helaas ook minder goed nieuws. Mieke van Baalen heeft aangegeven dat ze zich terugtrekt uit de redactie. Wegens ziekte moet ze rekenen op een herstelperiode van ongeveer een jaar. De behandelingen kosten heel veel energie en die wil ze graag zo goed mogelijk benutten.

Ze heeft Yvonne Schouten bereid gevonden haar te vervangen. Omdat Yvonne op maandag niet beschikbaar is, zullen alle redactievergaderingen plus het stickeren verschoven worden naar de dinsdag. Dit uiteraard in overleg met alle betrokkenen. Wij wensen Mieke van harte beterschap en heel veel sterkte toe. We hopen dat ze volledig herstelt. Namens de redactie:

Nelly van der Burgt

Jaarverslag 2024

Tuinwerkgroep Valkenswaard

Doordat 2024 zo'n nat jaar was, hebben we als Tuinwerkgroep opgemerkt dat de borders nog nooit zo groen het jaar doorgekomen zijn en dat sommige bloemen en planten na jaren van droogte toch weer de kop opstaken.

Afgelopen jaar hebben we enkele nieuwe leden mogen verwelkomen: Miranda, Zelim en sinds het nieuwe jaar Peter. We hopen dat ze voor onze groep kunnen blijven werken, want hun kennis en handigheid in tuinwerk waren erg welkom in de afgelopen maanden. Verder heeft Herma het stokje van mij overgenomen als contactpersoon van onze Tuinwerkgroep.

We hebben dit jaar enkele leerzame determineer bijeenkomsten met Anneke en Emile gehad om onze plantenkennis te verbeteren. Verder hebben we natuurtuinen bezocht in Goirle, Riethoven, Eindhoven en Waalre, ook om hiervan te leren en inspiratie op te doen.

We zijn een paar keer bij elkaar geweest om in grote lijnen de aanpak van onze tuin te bespreken. Daaruit kwam onder meer het actieplan om enkele borders met karton af te dekken, om zo meest hardnekkige gras- en onkruid gevoelige plekken weer geschikt te maken voor het aanplanten van nieuwe planten en bloemen.

De komende tijd gaan we de bladeren en takken, waarmee we het karton hebben bedekt, verwijderen en daarvoor in de plaats compost aanbrengen, zodat de borders een groeizame herstart beleven kunnen.

Het grootste deel van de tijd zijn we bezig geweest met het schoonhouden van de paden, met name Zelim was hier erg goed in. Verder hebben we de borders die bedekt zouden worden met karton zo goed als wortelvrij proberen te maken.

Komend jaar willen we een aantal perken onder onze medewerkers verdelen, zodat ze zich daar intensiever mee bezig kunnen gaan.

In de loop van het jaar ontstond het plan het verouderde insectenhotel naar een betere (zonnige) plek te verhuizen, en van nieuwe stammetjes en bamboestokken te voorzien. De verhuizing is net, in dit nieuwe jaar, door de houtwallenwerkgroep (WOKLE) snel en professioneel uitgevoerd.

Dylan Brand

Jaarverslag 2024

Scholenwerkgroep Aalst-Waalre

Ook in 2024 hebben we niet stilgezeten. Het begin van het jaar stond vooral in het teken van het inrichten van de ruimte boven in het IVN gebouw.

De bakken met materiaal van de diverse activiteiten zijn gecontroleerd, aangevuld en hebben daarna een plek gekregen. Langs de wand zijn er haken geplaatst, zodat de wandtassen netjes opgeborgen kunnen worden. Beetje bij beetje krijgt het steeds meer vorm.

Daarna zijn we ons gaan richten op de inhoud van de wandtassen. Zowel de Lentetassen (groep 3 en 4) als de Kriebelbeestjestassen (groep 5) zijn nu gemaakt. De tassen zitten bomvol opdrachtjes, zoekkaarten, loepjes, spiegeltjes etc. Allemaal bedoeld om de kinderen zoveel mogelijk zelf te laten ontdekken waarbij ze meerdere zintuigen inzetten (wat zie je, wat hoor je, wat ruik je, wat voel je). Meerdere scholen zijn er het afgelopen jaar mee op pad geweest.

Na de meivakantie was het weer tijd voor Het Loon-activiteit. De leerlingen kwamen op de fiets naar het Willibrorduskerkje. Na het horen van een hoop nieuwe informatie stapten ze weer op de fiets om naar Loon te vertrekken. Daar hebben ze, onder begeleiding van de schoolgidsen en andere IVN-vrijwilligers, allerlei opdrachtjes uitgevoerd.

Daarna brak de zomervakantie aan. Een periode waarin er geen activiteiten op het programma stonden. Maar des te meer tijd om achter de schermen verder te gaan met het vernieuwen van het aanbod. En het maken van een duidelijker overzicht van onze activiteiten voor de scholen. Inmiddels staat dat aanbod nu ook online.

In het najaar werden de herfsttassen weer aan de scholen uitgeleend. Erg fijn om te zien dat ze goed gebruikt worden. Her en der zat bij het inleveren nog wat bosgrond in een tas.

De schoolgidsen hebben in oktober weer de activiteit rondom het Meeuwven verzorgd. Dit keer hadden ze wel een extra uitdaging; door de hoge waterstand waren een aantal paden ondergelopen. Gelukkig hebben onze schoolgidsen jarenlange ervaring, dus werd het 'probleem' al snel weer opgelost.

De daaropvolgende activiteit gaf iets meer uitdaging: de Boomfeestdag voor groep 8 vond in de

sneeuw plaats. Een aantal scholen vond het echt te nat en besloot niet te komen. Maar gelukkig waren er nog voldoende vrijwilligers over om, samen met de kinderen van De Wilderen en de Drijfveer, de bomen te planten.

De stillere winterperiode hebben we wederom benut om aan vernieuwing en ontwikkeling van nieuw materiaal te werken; het scholenaanbod is nu uitgebreid met het Kabouterpad. Daarmee hebben we nu in de Gemeente Waalre een compleet aanbod voor groep 1 t/m 8. Nieuwsgierig? Neem dan gerust een kijkje op de site. Daar staat nu het complete aanbod.

Ellen Alting Siberg

Jaarverslag 2024

Scholenwerkgroep Valkenswaard

Afgelopen jaar zijn we druk bezig geweest met de voorbereidingen van het nieuwe aanbod.

Voor de kinderen van de groepen 1 en 2 hebben we kabouterassen gevuld (per groep 5 stuks). Er is een herfst- en een lente/zomeruitvoering. De tassen zijn gevuld met een opdrachtenblad en al het benodigde materiaal.

Kabouter Strieper wijst hen de weg langs allerlei opdrachtjes. Het startpunt van de wandeling door de natuur is Kinderboerderij de Kleine Meer.

De kinderen van groep 3 tot en met 5 gaan op ontdekkingstocht rondom hun school, de natuur wordt het klaslokaal. Ze gaan op pad met goed gevulde wandtassen. (per groep 5 stuks). In de wandtassen zitten bijvoorbeeld vergrootglazen, loeppotjes, bakjes en spiegeltjes.

Daarnaast zijn er opdrachten, speurtochten en spelletjes. Alle zintuigen gaan gebruikt worden.

De wandtassen zijn voor:

Groep 3, herfst (okt/nov)

Groep 3, lente (maart/april)

Groep 4, herfst (okt/nov)

Groep 4, lente (maart/april)

Groep 5, kriebelbeestjes (mei)

We denken nog na over een aanbod voor de groepen 6 en 7. Daarnaast kunnen de leskisten ook nog uitgeleend worden.

Komend jaar gaan we scholen benaderen.

Wij zijn enthousiast, hopelijk de scholen ook.

*Ellen Alting-Siberg
Ardy Roothans
Yolanda Werson*

Jaarverslag 2024

Natuurwerkgroep Valkenswaard (WOKLE)

Met onze werkgroep van 12 personen zijn we afgelopen jaar weer flink aan het werk geweest. De werkgroep blijft stabiel in het aantal personen. De nodige takkenrillen liggen her en der in de natuur.

We hebben de wilgen weer om en om geknot langs de Dommel. Daarbij blijkt dat we een grote concurrent hebben, namelijk de bever. Dit is al diverse jaren zo. Natuurmonumenten geeft aan dat het voor nu niet meer nodig is om jonge wilgen neer te zetten. Dan zouden we ook allerlei gaas en palen erbij moeten neerzetten, wat men niet wil. Dus het knotten wordt automatisch minder, omdat er meer (oude) bomen omgaan.

Verder zijn we voor Brabants landschap op het oude spoor aan het werk geweest. Daar hebben we alle naaldbomen verwijderd, om de ondergrond en lage begroeiing meer kans te geven.

Voor de gemeente zijn we op dit moment bezig met het opschonen van een ven in de bossen achter stal Tops. Dit ven ligt volkomen verscho- len tussen alle sparren en dennen. Doordat er te weinig licht bij komt, zit er nauwelijks leven/ groei in. Doel van dit opschonen is dus om meer leven in en om het ven te creëren. Het opschonen gebeurt in een straal van circa 20 meter rondom het ven.

Al met al weer nuttige en aangename zaterdag- morgens in een leuke groep. Naast het fysieke werk (voor elk wat wils) is er tijd voor een praatje, koffie en een boterham.

De kettingzagers zijn gecertificeerd, we hebben een veiligheidscoördinator en 2 BHV-ers. Met rood-wit lint en borden en met de IVN werkheshes zorgen we voor betere zichtbaarheid. Zo werken we veiliger voor iedereen en volgens de ARBO normen.

Verder hebben een aantal leden van onze groep het blote-voetenpad rondom het IVN-gebouw een ferme opknapbeurt gegeven. Zeker de moeite waard om hier eens te gaan kijken. Met wilgentenen is er een mooi haagje gemaakt, de brug is vernieuwd enz.

Voor wie zin heeft, we werken elke zaterdagmorgen (in het seizoen, wat loopt van september tot maart) en verzamelen om 9.00uur bij het IVN gebouw, we zijn rond 12.15uur terug.

Hanita van Amelsvoort

Jaarverslag 2024 website

In 2024 is onze afdelingssite goed bezocht. Aantallen bezoeken en bezoekers zijn ongeveer dubbel zo hoog als in het jaar daarvoor. 100% betrouwbaar zijn de getallen helaas niet. In de zomer is er een storing geweest waardoor het lijkt alsof één pagina op één dag meer dan 4000 keer bezocht is! Maar ook als je dit niet meerekent, hebben we weer veel mensen bereikt.

Ruim een kwart daarvan komt bij ons terecht via Google. Dat kunnen dus 'nieuwe' geïnteresseerden zijn bij wie IVN Valkenswaard-Waalre nog niet bekend was.

Meest bezochte pagina's – na de homepage – zijn informatie over Vlindertuin Waalre, het activiteitenoverzicht, het werkgroepenoverzicht en het nieuwsoverzicht.

Biodiversiteit voor jou

Enkele leden van de werkgroep Biodiversiteits- herstel hebben in 2024 flink gewerkt aan 'Biodiversiteit voor jou' (<https://www.ivn.nl/afdeling/valkenswaard-waalre/biodiversiteit-voor-jou/>), een verzameling pagina's met heel veel informatie over biodiversiteit. Doelgroepen jeugd, bewoners en organisaties kunnen door- klikken naar info die juist bij hén past. Een inter- essant nieuw gedeelte van de afdelingssite dat nog veel meer bezoek verdient.

Het laatste nieuws

De afdelingssite heeft een speciale nieuwshoek. Er is genoeg te melden. In 2024 kwamen er 66 nieuwsberichten online. Van Sinterklaas tot 100- jarige, van Bevrijdingsboom tot Vogelcursus, van inventarisatieresultaten tot Bloembolactie. Ge- middeld meer dan één nieuwtje per week. Dus wil je blijven binnen de afdeling? Kijk dan re- gelmatig op <https://www.ivn.nl/afdeling/valkenswaard-waalre/nieuws/>.

Kopij? Welkom!

Heb je vanuit je werkgroep een aankondiging, een verslag of een paar mooie foto's? Stuur ze in. Zo krijgen bezoekers en mede-IVN'ers een goed beeld van alle activiteiten binnen IVN Valkens- waard-Waalre.

Kopij komt doorgaans binnen 24 uur online.

Doen!

Mail webmaster.valkenswaard.waalre@ivn.nl

Fanny van Zon

Jaarverslag 2024 Jeugd IVN Valkenswaard–Waalre

Ook het nieuwe jaar gaan we met mensen vanuit ons eigen IVN en experts van buitenaf onze programma's een invulling geven. Onze leiding bestaat uit 5 personen. We proberen één keer per maand een programma met een bepaald thema in te vullen. Dit vindt dan plaats in het IVN gebouw of in het belevingspark "De Kleine Meer".

Maar de kinderen worden ook naar een natuurgebied gebracht door de ouders waar we dan een wandeling gaan maken met een gids passend in het thema. Voor het deelnemen aan een activiteit krijgen de kinderen voorrang als zij ingeschreven staan als lid of "vrienden" van het IVN. Meestal kunnen er rond de 20 kinderen meedoen, op inschrijving via de site.

Voor onze eerste activiteit hadden we twee braakbal-experts uitgenodigd. Zij wisten alle "weetjes" over de Kerkuil. Zij observeren waar deze uilen hun nesten hebben. Met een mooie PowerPoint-presentatie werd het duidelijk hoe een braakbal uitgebraakt wordt en de rest als voedsel verteerd wordt. En dan de braakbal uitpluizen. Spannend!! Met een zoekkaart ontdekten ze welk soort muisje gegeten werd.

In de tijd dat de Boomkikker in het zonnetje lekker op zit te warmen werd een wandeling met de boswachter georganiseerd. Een mooie wandeling werd het, langs poelen en weilandjes. Maar helaas geen kikker-tje gezien. Maar dit jaar gaan we een nieuwe poging doen.

Dan "De nacht van de Vleermuis". Ouders met kinderen werden uitgenodigd. Totaal 20 personen luisterden naar de boeiende presentatie van Leo Klok, onze vleermuis-expert uit de regio.

Na een PowerPoint over alle soorten en weetjes, gingen we de nacht in om zelf de geluiden op te vangen met een batdetector. Het was een succes. Leo nogmaals bedankt!

Op 8 september hadden we een hele drukke dag. Onze Vogelwerkgroep had een leuk programma in elkaar gezet. De specifieke kenmerken van de vogel werden op een begrijpelijke manier uitgelegd. Natuurlijk gingen we naar buiten want vogels moet je "spotten". Vogelwerkgroep wij kijken weer uit naar een nieuw programma in september.

Een groot festival, georganiseerd door "Valkenswaardig", vond plaats in het Belevingspark De Kleine Meer. Dit park is onlangs prachtig vernieuwd met speeltoestellen, picknickbanken en een brug over een watertoelooop naar de runsloten en het Kleine Meer. In de toekomst zal hier een vlonder komen zodat wij vandaaruit waterdiertjes kunnen

scheppen.

Vanuit het jeugd IVN hadden we Jeroen van Delft uitgenodigd. Ons oud jeugd IVN lid en nu Bioloog, en wist de kinderen en ouders te boeien met de waterdiertjes. Met zijn waadpak en grote schepnet was het elke keer weer spannend wat er naar boven kwam. Ook de Alpensalamander kreeg volle aandacht.

Onze laatste activiteit werd goed voorbereid met Martijn Aarts van de Bomenwerkgroep.

Na een korte uitleg over: De Boom, gingen we al snel naar buiten. Met de kinderen, 8 tot 12 jarigen, gingen we letterlijk "De Boom in".

David Evers van Bomen verzorging uit Veldhoven kwam met hun klimuitrusting. De kinderen, aangeleid en wel, mochten zo hoog ze konden de Vleugelboom in klimmen. Dat was echt cool, zo stond het in een groot artikel de volgende dag in het Eindhovens Dagblad. Maar er waren nog twee opdrachten. Met de grondboor onderzoeken hoe de grondstructuur was en ontdekken wat er zoal in de grond leeft. Het werd zomaar een wormenfeest. Daarbij nog het heerlijk buiten zijn. Dat is ook ons grootste doel! Buiten zijn, ontdekken en beleven, soms met een beetje risico!

Wij hopen voor het komend jaar dat weer veel kinderen mogen ontdekken dat de natuur zoveel te bieden heeft. Het blijft je verwonderen.

Graag willen wij zoals vorig jaar, dat de werkgroepen mee blijven denken hoe wij samen met de leiding van het jeugd IVN, een leuk thema kunnen verzorgen.

Ad Baken

Jaarverslag 2024 Bomenwerkgroep

In 2024 zijn we als Bomenwerkgroep wat stiller geweest binnen IVN, maar we hebben niet stil gezeten. Vooral kleine hand- en spandiensten worden verricht binnen de groep. Zoals het geven van informatieve ondersteuning bij een cursus of wandeling.

Er was in 2024 weer goed contact met de gemeente Valkenswaard (met name met Ad Lavrijssen). We hebben onze input gegeven voor het Bomenbeleid voor deze gemeente. Ondanks de uitgebreide input staat dit on hold bij de gemeente.

Samen met Heemkundekring, Bomenstichting en Groen en Heem hebben we in september de Bevrijdingsboom onthuld. Het prachtige verhaal bij de wel bekende magnolia's op de Luikerweg is betiteld is tot de winnaar.

Als afsluiter van het jaar hebben we met het Jeugd IVN een geweldige ochtend mogen organiseren voor een leuke groep kinderen om deze mee te nemen in de wereld rondom bomen.

Helaas blijft het belangrijk om mensen bewust te maken hoe belangrijk bomen zijn. Ook in 2025 blijven we actief in het ondersteunen van advies bij kapvergunningen en het behoud van bomen. Zo hebben we nu het recht om second opinion advies te geven aan de gemeente als het gaat om monumentale en waardevolle bomen.

Daarbij gaan we meer inzetten op het creëren van bewustwording bij mensen om te laten zien dat bomen meer zijn dan enkel aankleding van de omgeving. Ze dragen op heel veel vlakken bij aan "ecosysteemdiensten"

Martijn Aarts

Jaarverslag 2024 Werkgroep Wolders Ven

In 2024 heeft de werkgroep Wolders Ven slechts één verzoek om te wandelen gehad. Helaas viel deze samen met het Loon-project voor de scholen uit Aalst, waardoor we deze aanvraag niet konden honoreren.

Na 45 jaar gaat het Wolders Ven vakantiehuis veranderen van bestemming. Of er in de toekomst aan de IVN werkgroep nog behoefte is, is nog onbekend. We wachten af.

Annelies Wagter

Jaarverslag 2024

Schoolgidsen Valkenswaard

Na een lange tijd stilgelegen te hebben, met name vanwege corona, zijn we het afgelopen jaar weer opnieuw opgestart met onze schoolgidsenwandelingen. We hebben het vaste schema aangehouden: éénmaal per maand, altijd op woensdagochtend. We begonnen in de maand april.

Woensdag 24 april

Wandeling rondom het Brugven. We troffen het met het weer. Het was droog en een beetje zonnig. Het Brugven is een uitstuifven, ontstaan tijdens de ijstijd. Dat betekent dat de oevers hoog liggen. Dus: één van de weinige plekken waar je droge voeten kon houden! Hier ligt veel geschiedenis. Het gebied was al vroeg bewoond. Namen als de Brugse Heide, Bruggerhuizen, de Bruggerdijk, herinneren hier aan.

Woensdag 22 mei

Wandeling vanuit het IVN-gebouw. Via de Grote Meer naar het Petersven. De Grote Meer staat al heel lang op het programma om volledig geschoond te worden. En dit jaar zal het ook echt gaan gebeuren! Het Petersven was spectaculair om te zien! Zó hoog als het water stond! En de bomen eromheen prachtig weerspiegeld in het water! Maar hier en daar wél behoorlijk nat op de oevers!

Woensdag 26 juni

Wandeling over "De Oase", de visvijvers aan de Leenderweg. Het was stralend weer, het zonnetje scheen heerlijk en er was van alles te zien! Een rijke bloemenpracht: gele ratelaar, moerasandoorn, walstro, engelwortel, berenklaauw. Te veel om op te noemen.

Woensdag 18 september

Wandeling op De Plateaux. Hier gingen we op zoek naar de herfsttijloos. Precies in de juiste periode, want ze bloeiden massaal! Een heerlijke wandeling door het afwisselende landschap maakte het compleet.

Dinsdag 1 oktober

Dit was een dagtocht, vandaar de dinsdag. Een fietstocht naar de kasteeltuinen van Geldrop. Vanwege het slechte weer is dit niet doorgegaan.

Woensdag 16 oktober

Paddenstoelenwandeling boswachterij Leende. Zóveel regen in de afgelopen tijd, dat kon niet mis! Vliegenzwam, eekhoorntjesbrood, heksenboleet, zwavelkopjes, stinkzwam. Letterlijk alle soorten kwamen we tegen. Prachtige herfstkleuren maakten het

geheel tot een feest!

Woensdag 27 november

Wandeling over de Malpie. Hier is zó rigoureus gekapt, dat je er destijds van schrok! Maar nu alles er geordend bij ligt, zie je de weidsheid van het landschap weer. Het was prachtig! Een mooie afsluiting van ons wandelseizoen.

Jaarverslag 2024

Zoogdierenwerkgroep

De Zoogdierenwerkgroep voert inventarisaties c.q. onderzoeken uit in fauna passages, vleermuizenkelders, woonwijken en natuurgebieden. We monitoren de bevers in de Dommel en Keersop.

Extra aandacht heeft in 2024 de steenmarter gehad vanwege de vele meldingen van inwoners.

De Zoogdierenwerkgroep heeft tot doel om zoogdierenonderzoek door en voor vrijwilligers te stimuleren en mogelijk te maken. Daarnaast worden er ook inventarisaties uitgevoerd en/of gegevens geleverd aan overheden en andere belanghebbenden. Verder wordt er ook actief gewerkt aan bescherming van zoogdieren en het geven van informatie en educatie.

Monitoren

De uiteenlopende leefwijze van zoogdieren vraagt om uiteenlopende manieren van observeren. Gedacht moet worden aan het inzetten van een batdetector, het verzamelen van loopsporen, het tellen van nesten, het inzetten van een struikrover of een camera-val. Het monitoren gebeurt waar mogelijk op basis van een wetenschappelijk verantwoord protocol en altijd in samenwerking met een terrein beherende organisatie zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Brabants Landschap, gemeente Valkenswaard en gemeente Waalre.

Bescherming

Daar waar uit gegevens blijkt dat een zoogdier een steuntje in de rug kan gebruiken kijken we hoe we dat voor elkaar kunnen krijgen, bijvoorbeeld door anderen daarover te adviseren of door zelf de handen uit de mouwen te steken.

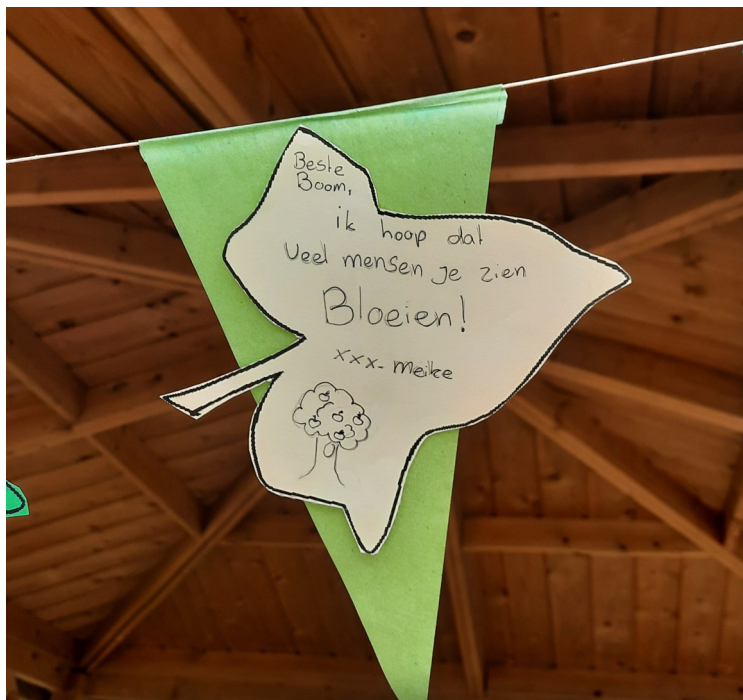
Voor meer informatie: stuur een email naar j.schutjes@upcmail.nl

Jan Schutjes

Jaarverslag 2024 IVN Riethoven

20 maart 2024

Boomfeestdag in de vlindertuin; thema 'opgroeien met bomen'. De schuilhut is versierd met de boomwensjes van groep 8 van Basisschool Sint Willibrordus.

Na het werk van struikjes en planten zetten is er tijd

voor koek en wat te drinken.

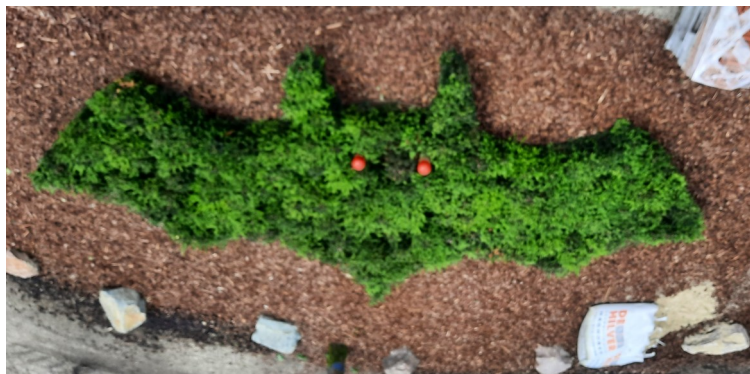
30 april 2024

De twee geschonken Pyrus Salicifolia bomen in treurvorm vinden een plekje bij de vijver.

Vleermuistoren (foto's zie achterkant van het blad)

Op 2 april 2024 is de vleermuistoren op de Einderheid nog in aanbouw. Op 10 juli 2024 loopt Riethoven

uit voor een bezoek aan de vleermuistoren en kelder met uitleg door Harrie Brouwers.

Van boven naar beneden zie je de vleermuis, uitgevoerd in taxus-aanplant.

3 juli 2024

Een bijenzwerm in de Vlindertuin wordt geschept door een imker.

8 juli 2024

Bezoekje aan het Voedselbos in ontwikkeling aan de Oude Schoolweg.

12 augustus 2024

Zomeravond in de vlindertuin.

Het jaar 2024 kenmerkte zich na de voorgaande droge jaren door meer dan genoeg regen. Sproeien was niet nodig. Slakken echter aten veel planten helemaal op. Toch: de vlinder-insectentuin is een oase waar velen van genieten.

IVN werkgroep Riethoven

Jaarverslag 2024

IVN Natuurwerkgroep Waalre

Inleiding

In het uitzonderlijk natte jaar 2024 heeft de IVN Natuurwerkgroep Waalre een bijzondere bijdrage kunnen leveren aan het onderhoud van de natuur in Waalre. Ondanks het hoge water heeft de werkgroep diverse projecten kunnen uitvoeren in de bossen, op de heide en bij de vennen.

De natuurwerkgroep bestaat alweer ruim 40 jaar en telt op dit moment zo'n 55 vrijwilligers, zowel mannen als vrouwen uit Waalre en omgeving. Zij zijn tussen half september en half maart op de woensdagen en de zaterdagmorgen te vinden in de bossen, bij de vennen en op de heidevelden van Waalre en omgeving.

In 2024 heeft de IVN Natuurwerkgroep Waalre gewerkt voor de volgende opdrachtgevers:

- Bosgroep Zuid, namens de gemeente Waalre
- Bureau van Nierop, namens VDL
- Brabants Landschap

Voor deze opdrachtgevers heeft de werkgroep dit jaar een scala aan werkzaamheden verricht. Dit jaarverslag geeft hier een beeld van.

De oorspronkelijke missie van de Natuurwerkgroep

De oorspronkelijke missie van de IVN Natuurwerkgroep Waalre is het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden bij de vennen en op de heide in onze gemeente. In 2024 is gewerkt langs de oevers van het Meeuwven, het Meertjesven, het Vliegenvan en het Klein Molenvan. Op de heide van het landgoed Valkenhof nabij het Greveschutven en op de heidepercelen bij de Sophialaan in Aalst is veel opschot verwijderd.

Door de droogte in de afgelopen jaren leek het werk aan de vennen weinig resultaat op te leveren. Ondanks alle inspanningen was de bodem van de meeste vennen duidelijk zichtbaar. Door de intensieve regenval in 2024 staan de vennen nu weer vol water. De vennen zijn nu de pareltjes in de Waalrese natuur.

In 2022 zijn tijdens de Natuurwerkdag de oevers schoongemaakt (foto links). In 2024 stonden deze oevers volledig onder water (foto rechts).

Uitbreiding van de werkzaamheden

Op verzoek van de opdrachtgevers is de Natuurwerkgroep ook andere werkzaamheden gaan verrichten.

Brabants Landschap heeft de IVN Natuurwerkgroep Waalre in maart 2024 gevraagd om handmatig ongeveer 4500 bomen en struiken te planten op het weiland van het Landschap nabij De Hurken in Aalst. Deze boomaanplant maakt onderdeel uit van de in 2020 uitgestippelde nationale Bossenstrategie: 37.000 hectare nieuw bos aanplanten vóór 2030. De provincie Noord-Brabant wil zo'n 60 miljoen bomen een plek geven. Brabants Landschap levert een bijdrage aan deze ambitie van de provincie.

Door de overvloedige regen was dit terrein bij De Hurken niet toegankelijk voor het zware materieel. Gewapend met laarzen en een schop zijn de vrijwilligers een aantal woensdag- en zaterdagochtenden aan het werk getogen om dit flinke karwei handmatig te klaren.

Naast het werk op De Hurken heeft de werkgroep ook zo'n 2500 bomen geplant op percelen langs landbouwgronden op het Achtereinds Laag.

Leden van de werkgroep planten bomen op het perceel bij De Hurken. Op sommige plaatsen werden de werkers letterlijk de modder ingezogen. Gelukkig kon iedereen tijdig zijn laarzen uit de zuigende modder bevrijden.

Samenwerken met inwoners van Waalre en omgeving

Op 2 november hebben circa 70 deelnemers, waarvan 7 kinderen, deelgenomen aan de Natuurwerkdag in Waalre. Voor hen was het een unieke kans om het wildviaduct over de A2, vlakbij het Greveschutven, te betreden. Zij maakten op het viaduct een brede strook van opschot van vooral kleine dennen en berken, om zo het wild een vrije doorgang te geven.

De deelnemers van de Natuurwerkdag verzamelden zich op zaterdagochtend 2 november in de veldschuur van Brabants Landschap op het Achtereinds Laag.

Op woensdag 20 november heeft de werkgroep ondersteuning verleend bij de Boomfeestdag met het thema Van boom tot bos. De dag begon met regen, hagel en natte sneeuw. Vroeg in de ochtend ging het nog wel. De groep-8'ers van De Drijfveer en De Wil-

deren kwamen zoals afgesproken naar de plantplaats. Deze was weer in De Meeris. Vanwege het slechte weer hebben de andere drie scholen (OBS Ekenrooi, De Meent en Aalsterbos) niet meer geplant. Hun plantmateriaal is ingekuild en zal op een later moment geplant worden door de gemeente. In samenspraak met de Bosgroep Zuid, heeft de na-

voor in totaal 69 dagen gewerkt. Op deze dagen is 838 keer een lid actief geweest waarbij in totaal door de groep 2505 uur is gewerkt. Dit is ruim 1,5 mensjaar.

Voor het uitvoeren deze werkzaamheden hebben de opdrachtgevers de werkgroep een gepaste financiële vergoeding gegeven. Daarnaast hebben enkele sponsors de werkgroep financieel gesteund. Met deze financiële bijdrage kan de werkgroep haar kosten dekken. Natuurlijk wil de Natuurwerkgroep haar opdrachtgevers en sponsors hiervoor bedanken.

Veiligheid heeft prioriteit

De gemeente Waalre heeft voor de leden van de natuurwerkgroep veiligheidshesjes met het IVN logo op de achterzijde aangeschaft. Met deze hesjes zijn de leden heel duidelijk herkenbaar voor zowel de bezoekers in de natuur als voor de collega's. Deze goede zichtbaarheid verhoogt de veiligheid. Tevens zijn IVN vlaggen aangeschaft om de werkzaamheden duidelijk te markeren.

Alle leden hebben deugdelijk gereedschap en veiligheidsschoenen. Boven op de standaarduitrusting heeft de zaagploeg specifieke veiligheidskleding en hoogwaardige gereedschappen voor het uitvoeren van hun werkzaamheden. Regelmatig herhaalt de werkgroep de veiligheidsprocedures om de risico's zo veel mogelijk te beperken.

De natuurwerkgroep blijft in beweging

Antoon Obbing heeft de coördinatie rol overgenomen van Ben Putman. Op een gepaste wijze hebben de Natuurwerkgroep, de gemeente en de opdrachtgevers Ben bedankt voor zijn tomeloze inzet voor de IVN Natuurwerkgroep Waalre gedurende vele jaren. Vanwege een verhuizing naar Lent heeft Adriaan van de Sande de werkgroep verlaten en sinds september hebben wij ook weer vijf nieuwe leden mogen verwelkomen.

In april is voor de leden de film "The hidden life of trees" van Peter Wohlleben vertoond. Deze film nodigde uit tot een interessante discussie over natuurbeheer op zowel de korte als langere termijn. In het najaar heeft Jeroen van Delft (onderzoeker bij het RAVON) een lezing gehouden over amfibieën en reptielen in de bossen en vennen van Waalre.

Als afsluiting van het voorjaarsseizoen is door Brabants Landschap een prachtige wandeling verzorgd over het landgoed Valkenhof. Na afloop zijn de leden van de werkgroep gaan lunchen in de hut van Mie Peels. Op 21 december is met worstenbroodjes, glühwein en warme chocolademelk het najaarsseizoen afgesloten in de werkschuur van Peter van den Broek.

Jos Hulshof heeft de vrijwilligerspenning van de gemeente Waalre ontvangen voor zijn inzet binnen de IVN Natuurwerkgroep Waalre voor de ontwikkeling

tuurwerkgroep werkzaamheden verricht rond het Meertjesven. De eigenaar van dit ven is de familie Reijers. Op het terrein van het agrarische bedrijf van Peter van den Broek, heeft de Natuurwerkgroep fruitbomen gesnoeid.

In juni hebben leden van de Natuurwerkgroep een stand bemenst tijdens de Nederlandse kampioenschappen boomklimmen. Een bijzonder evenement gehouden rond het heideterrein Meelberg bij de Dirck van Hornelaan.

Leden van de Natuurwerkgroep hebben het IVN Valkenswaard geholpen met het onderhoud van de oeverwaluwenwand in Dommelen en met de aanleg van nieuwe elektriciteitskabels bij het IVN huis D'n Nieuwe Hof in Valkenswaard.

Werken in de natuur met veel variatie

Ook in 2024 hebben onze opdrachtgevers gezorgd voor voldoende projecten met veel variatie. In het voorjaar en het najaar zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

De werkgroep heeft 35 projecten uitgevoerd en hier-

De IVN Natuurwerkgroep heeft de collega's in Valkenswaard geholpen met het onderhoud van een oeverwaluwenwand en het aanleggen van elektriciteitskabels.

van de stronkentrekker, het onderhoud van de gereedschappen en zijn sturende rol binnen de zaagploeg.

Ambities voor de komende jaren

De IVN Natuurwerkgroep Waalre zal zich ook de

Op de foto een deel van leden van de Natuurwerkgroep, gehuld in gele hesjes met in hun midden een IVN vlag.

komende jaren inzetten voor het behoud en verbeteren van de mooie natuur in Waalre en haar directe omgeving. De werkgroep zal zich daarbij richten op:

- het kleinschalig onderhoud van de vennen en heide conform de oorspronkelijke ambitie van de Natuurwerkgroep
- het verwijderen van exoten zoals de Amerikaanse eik en vogelkers in de bossen en heiden

Op 6 december 2024 heeft Jos Hulshof de vrijwilligerspenning ontvangen uit handen van wethouder Kees Vortman.

- het knotten van wilgen langs de Tongelreep en de Gorloop
- het beheer van een bosperceel (ca. 5 hectare) tussen het Loon en de Dommelseweg
- het aanplanten van struiken en bomen en het maken van corridors ter verhoging van de biodiversiteit
- het participeren in initiatieven van natuurorganisaties om de lokale natuur te versterken, zoals de Landelijke Natuurwerkdag en de Boomfeestdag.

Antoon Obbing, Nico Broers en Henk de Vrind

Hieronder een overzicht van de activiteiten van de Natuurwerkgroep Waalre in 2024	
Januari t/m maart 2024	September t/m december 2024
Verwijderen Amerikaanse eik en dennetjes noordzijde Meeuwven	Graven van geulen voor aanleg elektriciteitskabel bij D'n Nieuwe Hof (IVN gebouw Valkenswaard)
Planten bomen Achtereind nabij wildviaduct	Verwijderen Amerikaanse vogelkers landgoed Gagelhof
Verwijderen struiken met Amerikaanse eiken bij Klein Molenven	Natuurwerkdag, verwijderen opschot wildviaduct A2
Verwijderen van dennen en berken landgoed Valkenhof nabij Greveschutven	Begeleiden leerlingen basisscholen bij Boomfeestdag 2024
Snoeien fruitbomen bij boer Peter van den Broek	Verwijderen Amerikaanse eik perceel Johan Strausslaan en Houtakker
Planten van bomen weiland Landschut nabij De Hurken en Achtereinds Laag	Verwijderen opschot heideveld Sophialaan
Onderhoud paddentunnels langs fietspad naar Valkenswaard	Hout zagen bij Houtakker
Onderhoud oeverwaluilenwanden op Achtereinds Laag en in Dommelen	Afknippen en zagen van uitgroei Amerikaanse eik Voorbeeklaan
Het knotten van wilgen langs de Tongelreep en Voorbeeklaan	Knippen van dennen op de heide nabij het wildviaduct over A2
Onderhoud van de 3 wandelroutes van Brabants Landschap in Aalst	Onderhoud houtwal nabij De Heuvel

Jaarverslag 2024

Natuurwerkgroep De Malpie

De Natuurwerkgroep start half september met het heideschonen in het buiten gebied van Valkenswaard. Het afgelopen seizoen hebben we vooral op de Malpie gewerkt.

Op de heidevelden worden de opgeschoten boompjes en struiken zoveel mogelijk met een schop uitgestoken. De dennen worden op het maaiveld afgezaagd. Kleinere struiken en bomen trekken we met wortel en al uit de grond. Grotere berken worden op 1 meter hoogte afgezaagd, daarna verwijderen we enkele keren tijdens het groeiseizoen de nieuwe scheuten, waarna de berk afsterft. Met het verwijderen van de opgeschoten begroeiing, krijgen de heidestruiken meer kans om zich verder te ontwikkelen.

Medio november was er door de gemeente en het IVN een natuurwerkdag georganiseerd. Dit initiatief wordt in het Valkenswaardse weekblad gepubliceerd, waarbij bewoners uit Valkenswaard worden opgeroepen om mee te helpen op deze natuurwerkdag.

De scoutinggroep Dick van Thoor was hierbij ook uitgenodigd om de scoutingleden meer te betrekken bij de waarde van de natuur. De contactpersoon van onze werkgroep voor het IVN is Ad Baken.

De locatie van de natuurwerkdag was dit jaar op een bosgebied aan de Kluizerdijk nabij de Abdijweg. Op deze natuurwerkdag waren ook wethouder Bram Bots en Chris Sandkuijl van de gemeente aanwezig. Wethouder Bram Bots gaf aan dat deze werkgroep waardevol is voor het behoud van de natuur in het buitengebied van Valkenswaard. Rond het middaguur had de gehele groep een afgerond gebied helemaal vrij gemaakt van opgeschoten struiken en bomen. Het was een mooi resultaat. In de middag werd er een kop soep met een broodje geserveerd. Iedereen ging met een voldaan gevoel weer naar huis.

Door het organiseren van de natuurwerkdag hebben zich een paar personen aangemeld bij de vaste groep voor het heideschonen. We werken met de Natuurwerkgroep in de winter op zaterdagmorgen en dinsdagmiddag. Op zaterdagmorgen was het een paar keer best koud. Maar als de zon eenmaal doorkwam was het weer behaaglijk.

Eind januari hebben we bij de Malpiehoeve met de gehele groep geluncht. Deze informele bijeenkomst zorgt voor een bepaalde band met elkaar. En dat geeft weer inspiratie en energie om in het najaar weer aan de slag te gaan. Medio maart stoppen we met het heideschonen, want dan begint het broedseizoen. En dat natuurlijk proces moeten we niet verstoren met onze werkzaamheden.

Jos Castelijns, lid natuurwerkgroep IVN

Jaarverslag 2024 Vogelwerkgroep

Algemeen

De Vogelwerkgroep heeft er weer een goed Vogelwerkgroep-jaar opzitten. We hebben maandelijks zowel onze vergadering, 1^e dinsdag van de maand, als de vogelwandeling op de 3^e zondag van de maand, gedaan.

We namen in 2024 afscheid van een aantal leden, die om verschillende redenen helaas hun lidmaatschap opgaven. Het aantal leden is desondanks stabiel gebleven. De beginnerscursus vogelherkenning met 20 deelnemers, was echt weer een succes te noemen. 12 februari 2025 was we weer opnieuw gestart met 4 theorie-avonden in D'n Nieuwe Hof plus 6 vogel-excursies.

De twee lezingen die georganiseerd zijn over de steenuil en de koekoek werden door de werkgroep leden als erg positief beoordeeld. Ook waren er weer leuke, leerzame en gezellige excursies naar onder andere “de Waterdunen” een relatief nieuw natuurgebied in Zeeuws-Vlaanderen en aan het einde van het jaar naar de Brouwersdam.

Natuurbeleid

De Vogelwerkgroep van IVN Valkenswaard-Waalre blijft betrokken bij natuurontwikkelingsprojecten in de gemeente. Er is steeds meer vraag naar kennis op gebied van ecologie middels het in kaart brengen van specifieke gebieden. Bij de werkgroep doen we daarvoor inventarisaties op het gebied van vogels.

Daarnaast heeft werkgroep lid Fred Emmerik namens “Samen voor Valkenswaard” in 2024 het college van B&W gevraagd of zij pachtgronden willen vrijmaken om er vogelakkers van te maken. Dit heeft geresulteerd in 3 aangewezen gebieden. Door de enorme regenval afgelopen jaar is het bewerken en inzaaien in 2024 helaas nog niet gelukt. Een stap in de goede richting naar een grotere biodiversiteit.

Project: Oeverwaluwwand Keersopperbeemden

Bij de Oeverwaluwwand is afgelopen jaar een fijne samenwerking met de Natuurwerkgroep Waalre ontstaan waardoor we in goede de wand weer “bedrijfsklaar” hebben gemaakt. Dit jaar waren er 137 van de 200 mogelijke oeverwaluw-nesten bezet. Een echt mooi resultaat.

Publicaties

Verslagen over broedvogel inventarisaties van o.a. de Keersopperbeemden en MUS-tellingen werden ook dit jaar gemaakt en gedeeld met aan beheerders van de specifieke gebieden.

Ijsvogel, foto Maarten-Jan van den Braak

Publiekswandelingen

De vier publiekswandelingen, met als doel deelnemers enthousiast maken en vogels spotten, vonden doorgang zoals gepland. Ook dit jaar weer met een prima bezetting en bovenal geïnteresseerde deelnemers. Ze staan daarom voor komend jaar weer op de agenda.

Broedvogelkartering: Sovon, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten

Hiertoe werden ook dit jaar weer gebieden, alleen of samen geïnventariseerd op territoria of het voorkomen van bijzondere vogelsoorten. De volgende re-

gio's werden geteld: de Malpiebeemden, de Horsten en de Putten aan de Peedijk in Borkel en Schaft, de voormalige viskwekerij, een deel van het Leenderbos, de Breedvennen in Leende, de Meeris, Vlasrootven, Meertjesven, Kleinven, gebied Lisseven achter het gemeentehuis in Waalre, de Keersopperbeemden in Westerhoven en op de Groote Heide bij de Achelse Kluis. Telling bij 3 roekenkolonies met in totaal 35 nesten. Daarnaast tellen en ringen een aantal leden uilen in onze regio. De getelde soorten worden aan betrokken instanties doorgegeven. Voor deze activiteiten staan onze leden vaak, met veel plezier, al bij zonsopgang in het veld!

Ook in de gemeente Waalre, worden akkerranden die door de gemeente Waalre zijn ingezaaid, door de Vogelwerkgroep, de Zoogdierenwerkgroep en de Vlinderstichting geïnventariseerd, elk binnen hun eigen kennisdomein. De gemeente heeft daarvoor een subsidie ter beschikking gesteld.

MUS: Sovon

MUS = Meetnet Urbane Soorten. Het doel van deze activiteit is het tellen van broedvogels in bebouwd gebied in steden en dorpen. Twaalf telpunten worden door Sovon per postcodegebied vastgesteld. Deze telling is twee keer in de ochtend en één keer 's avonds uitgevoerd in postcodegebied 5595 (Leende).

PTT: Sovon

PTT = Punt Transect Telling. Deze telling wordt aan het einde van het jaar uitgevoerd, met als doel vaststellen van aantallen en verspreiding van Nederlandse wintervogels. Twintig vaste punten op elke PTT-ronde, waar exact 5 minuten moet worden geteld. Wij tellen al meer dan 10 jaar op een aantal verschillende plaatsen in de regio waaronder Horsten en Putten en bij Bruggerhuizen.

nachtzwaluw en houtsnip

De Nachtzwaluw inventarisatie gebeurt op 2 avonden in de Malpie, het Leenderbos en de Groote heide. Gelijktijdig worden ook het aantal Houtsnippen, Sprinkhaanzangers en zoogdieren geteld die gehoord en/of gezien worden. Dit jaar werden er in het Leenderbos een record van 144 territoria nachtzwaluwen geteld.

wespendief (en andere roofvogels) telling in het Leenderbos

Op initiatief van Vogelwerkgroep de Kempen, o.l.v. Jacques van Kessel, telden we wederom Wespendieven en alle andere waargenomen roofvogels. Daarbij letten we o.a. op gedrag bij wespendieven wat duidt op jonge vogels in het nest. Een aantal van onze leden hielpen weer mee om dit onderzoek te laten slagen. Bij alle 3 de tellingen zijn verschillende roofvogels gezien. Op basis van telling en gedrag zijn er waarschijnlijk geen jonge wespendieven in de regio geboren. Daarnaast werden er ook relatief weinig Haviken, sperwers en buizerds in het Leenderbos aangetroffen. Mogelijk te wijten aan het erg natte (voor) jaar.

Wespendief, foto: Maarten-Jan van den Braak

EuroBirdwatch voor Vogelbescherming

Op zaterdag 5 oktober hebben wij opnieuw meegedaan aan deze internationale trekvogeltelling. Van 's morgens 07.00 uur tot 's middags 14.00 uur vanaf de Putberg in Leenderstrijp werden alle voorbijtrekkende vogels geteld. Daarbij werd er op zicht en/of gehoor geteld. Het totaal van 610 exemplaren was erg weinig in vergelijking met de laatste jaren. De relatief warme nazomer/herfst en daardoor de late trek en de afname van het aantal trekvogels zijn daar een mogelijke oorzaak van. Het aantal waargenomen verschillende soorten, 22, is ook lager dan normaal.

Maarten-Jan den Braak

Vogelwerkgroep in actie

Jaarverslag 2024

werkgroep Biodiversiteitsherstel

De werkgroep Biodiversiteitsherstel is in 2024 zeven keer bijeengekomen, wel in wisselende samenstellingen. Aan het begin van het verslag jaar telde de werkgroep acht leden. Momenteel zijn dat er twaalf, van zeer actief tot voor advies op de achtergrond.

De werkgroep heette voorheen werkgroep Biodiversiteit. Sinds afgelopen zomer is de naam veranderd in werkgroep Biodiversiteitsherstel. Dit geeft beter weer waar de werkgroep zich voor inzet. Het doel van de werkgroep is het veiligstellen van de natuur, als basis voor al het leven. De werkgroep zet zich met haar activiteiten in voor:

- vergroten van bewustzijn over biodiversiteit, de bedreigingen, de waarde en het belang ervan en zoeken naar oplossingen voor biodiversiteitsherstel
- meer variatie aan bloeiende (inheemse) planten in een gezonde bodem in Valkenswaard en Waalre
- doelgroepen aanzetten zelf aan de slag te gaan met herstel van biodiversiteit.

Alleen door verandering in productie, consumptie en onze maatschappelijke waarden kunnen we de afnemende biodiversiteitscurve ombuigen in positieve richting.

Samenwerkingspartners

De werkgroep zet in op samenwerking met andere partijen, in- en extern.

In 2024 zijn er contacten geweest en samengewerkt met:

- Buurtvereniging Anna Pauwlonalaan (Waalre)
- Buurtbewoners Beekdael (Waalre)
- Wijkvereniging De Kerkakkers (Valkenswaard)
- Bibliotheek Eindhoven en Waalre
- Volksuniversiteit Waalre
- Gemeente Waalre (Beheerteam Groen)
- Scholengemeenschap Were Di (Valkenswaard)
- Fontys Hogeschool (Tilburg)
- Boer als Buur (Waalre)
- IVN Brabant (Tilburg) en IVN Limburg (Roermond)
- Stakeholders (internationale) biodiversiteit (Den Haag).

Activiteiten

De werkgroep zet in op acties waarmee anderen zelf aan de slag kunnen met biodiversiteitsherstel. In het verslagjaar leidde dit tot de volgende acties:

- Aanleg bloemenweides langs Goorlooplaan en Anna Pauwlonalaan (Waalre)
- Website Biodiversiteit voor jou, voor jeugd, bewoners en organisaties
- Presentaties "Op zoek naar biodiversiteitsherstel"
- Publieksactie Plant een bol voor de hommel

(Valkenswaard en Waalre)

- Cursus Op zoek naar herstel van biodiversiteit
- Gastles leerlingen Were Di over insecten en begeleiden bij maken insectenhotel
- Gastles regionale IVN-cursus Natuur in de Kempen
- Gastles provinciale cursus Ambassadeur Biodiversiteit
- Bemannen informatiestand Valkenswaardig
- Inventarisatie herstel oude Kerkepad Waalre-Veldhoven
- IVN (landelijk) vertegenwoordigen tijdens stakeholdersbijeenkomsten biodiversiteit.

Media

De werkgroep-acties hebben ook aandacht van enkele media gekregen:

- Weekblad De Schakel/Valkenswaard
Weekblad: "Week van de Biodiversiteit" en "Actie Plant en bol voor de hommel"
- Mens en Natuur: Ambassadeur voor Biodiversiteit.

Toekomst

In 2025 gaat de werkgroep bestaande activiteiten voortzetten en verder uitbouwen. Twee thema-avonden in het Groen café Waalre zijn met de nieuwe programmamaker van Bibliotheek Waalre in voorbereiding. Ook komen er nieuwe activiteiten. Dankzij een donatie beschikt de werkgroep over financiële middelen om met activiteiten naar buiten te treden. De werkgroep gaat ook graag de samenwerking aan met andere werkgroepen binnen onze IVN-afdeling. Namens de werkgroep en als contactpersoon:

Peter Bleijs

Scan QR code voor de e-learning cursus 'Basiskennis biodiversiteit'

Jaarverslag 2024 IVN Vlindertuin Waalre

Het jaar 2024, nat, nat, nat.

Het was een zeer nat jaar en het blijkt nu dat vele bomen daar niet goed tegen kunnen.

Ook de pas aangeplante gele kornoelje lijkt het loodje te leggen. Verder waren er heel veel aantallen en soorten (naakt)slakken. Ze blijken vooral een voorkeur te hebben voor waardevolle planten als koninginnenkruid, aronskelk, smeerwortel en dergelijke. Lastige onkruiden zoals zevenblad, paardenstaart en braamstruiken daar blijven ze vanaf en laten ze mooi staan.

Ook bij de buren stond en staat het water nog steeds zeer hoog, de massale groei van het groene eendenkroos maken er wel iets bijzonders van. Enkele paddenstoelen op een drijvende boomstam in de sloot vormde in een fraai bewijs hoe de natuur zich steeds op een of andere manier weet aan te passen.

Met meerdere vrijwilligers zijn we wekelijks op dinsdag van 10 tot 12 uur bezig met het onderhoud van de tuin. Vooral het begaanbaar houden van de natte paden en het welig groeiende gras heeft ons dit jaar veel werk gekost.

De tuin is en blijft een natuurlijke en rustige plek die vele bezoekers trekt van kleuters tot senioren. Omdat de tuin overdag gratis toegankelijk is, komen er zeker wel zo'n 2000 mensen per jaar.

Vlindertuin in het museum van Waalre

In het voorjaar 2024 hebben we als vlindertuin meegedaan met de kunstzinnige vlinderfeest tentoonstelling in het Waalre's museum. Na een korte lezing over het oranjetipje hebben zo'n 25 senioren daarna genoten van een rondleiding in de toen net zonnige vlindertuin.

Schoolbezoek 2024

Op 3, 4 en 13 juni hebben leerlingen uit drie groepen 5 van de Basisschool De Wilderen een bezoek gebracht aan de vlindertuin. Helaas lieten de vlinders, mede door de juni-dip, het afweten, maar daar staat tegenover, dat door de voortdurende regenval de

laatste tijd een heel scala aan andere diertjes werden gevonden door de kinderen, zoals salamanders, kikkers, padden, wormen, pissebedden, duizendpoten en natuurlijk diverse soorten slakken.

Daarnaast zaten er vele rode bosmieren op, in en bij

hun nest en de diverse hommels waren zoals altijd actief en kregen volop aandacht van de kinderen. Ook het luisteren naar de stilte bij de poel en een bezoekje aan het bijenhotel waren heel bijzonder. Na het zoeken van bloemen, het oplossen van een puzzel en het leggen van een kaartje gingen de kinderen weer enthousiast huiswaarts.

Kindermiddagen in 2024

In het vlinderseizoen is het al jaren vaste prik: eens per maand een kindermiddag in Vlindertuin Waalre. Een activiteit die leuk is voor jong én oud want (groot)ouders die met de kinderen meekomen, genieten ook duidelijk van de tuin.

Dit jaar was het zelden prachtig weer en dat had zijn weerslag op de bezoekersaantallen. Toch zijn er 50-60 mensen langs geweest, waarvan ongeveer de helft kinderen. Ze hebben uitgebreid gespeurd naar alles wat er leeft en groeit in de tuin. Vanwege de nattigheid was het een makkie om kikkers of salamanders te vangen. (Naakt)slakken waren er ook in overvloed. Behalve na een aantal droge dagen in augustus, en dan net op de kindermiddag waarop de slak het dier van de maand was ...

In het najaar zijn we begonnen met een update van onze speurtochten. Dankzij een toegezegde subsidie van het Jan en Jans Visser Fonds kunnen we daarvoor extra materiaal aanschaffen. In april 2025 gaan we de nieuwe speurtocht tijdens de kindermiddagen inzetten.

Vlindertellingen 2024

Ook dit jaar hebben enkele vrijwilligers wekelijks de dagvlinders geteld in de vlindertuin vanaf april tot en met september. In 48 tellingen zijn 447 vlinders waargenomen. Dat is lager dan gemiddeld, maar niet zo rampzalig als het jaar 2022. De drie meest voorkomende vlinders waren de citroenvlinder (106), het klein koolwitje (81) en de dagpauwoog (74). De relatief lage aantallen zijn ongetwijfeld te wijten aan het weer. Weliswaar was de gemiddelde temperatuur met 16,3 °C vrij normaal gedurende de telperiode, maar het geringe aantal zonuren (1160) en de vele regen (601 mm, grootste hoeveelheid sinds 2007 !) zorgde er voor dat de bloemen snel verwelkten en liet het grondwaterpeil sterk stijgen. Ook het aantal verschillende soorten was het afgelopen jaar opvallend laag (16 tegen gemiddeld 23). Dikkopjes, blauwtjes en overdag vliegende nachtvinders werden nauwelijks waargenomen. Opvallend was daarentegen

Bont zandoogje

wel het grote aantal bonte zandoogjes (61).

Biodiversiteit

In 2024 hebben we met vrijwilligers en 4 tot 6 geïnteresseerden uit de regio, weer meer dan tien keer geachtvlinderd met lakens en speciaal uv-licht. Deze vele waarnemingen werden minitueus aan de site waarneming.nl doorgegeven. Ook zijn er vele waarnemingen overdag door vrijwilligers en/of bezoekers gedaan en doorgegeven. Hierdoor hebben we een goed beeld over hoe groot de biodiversiteit in deze Vlindertuin in Waalre nog steeds is. Van 2003 tot en met 2024 hebben we inmiddels 2275 verschillende soorten waargenomen, denk daarbij aan: planten, paddenstoelen, mossen, vogels, zoogdieren en vooral insecten en meer.

Het huidige doel is om in 2028, als we 25 jaar bestaan, de 2500 te halen.

Nu maar hopen dat 2025 niet een te droog jaar gaat worden, want ook dat is ongunstig voor de tuin en haar bewoners.

Fanny, Harry en Bernard IVN Vlindertuin Waalre

Kleine vluurvlinder

Scan QR code voor een video waarin u wordt rondgeleid door IVN Vlindertuin Waalre

Werkgroepen

Contactpersoon

Telefoon E-mailadres

IVN-werkgroepen algemeen

Biodiversiteitsherstel	Peter Bleijs	06-30681037	p.bleys@kpnplanet.nl
Cursussen (regionaal)	Cor de Jong		dejongcfj@gmail.com
IVN voor de jeugd	Ad Baken	040-2015181	jeugd@ivn-valkenswaard-waalre.nl
Publiciteit	Fred Emmerik	06-20505851	f.emmerik1@upcmail.nl
Publiekswandelingen	Yolanda Werson		secretariaat@ivn-valkenswaard-waalre.nl
Redactie afdelingsblad	Dylan Brand		natuurwijzer@gmail.com
Website	Fanny van Zon		webmaster.valkenswaard.waalre@ivn.nl

IVN-werkgroepen Valkenswaard

Bomen	Martijn Aarts	06-21466671	martijnaarts@onsmail.nl
Natuurwerk De Malpie	Ad Baken	040-2015181	h.baken@chello.nl
Natuurwerk Valkenswaard (WOKLE)	Hanita en Wim van Amelsvoort	040-2042979	amelsvoort36@gmail.com
Scholenprojectgroep Valkenswaard	Yolanda Werson		secretariaat@ivn-valkenswaard-waalre.nl
Schoolproject uitleen	Wil Koopman		secretariaat@ivn-valkenswaard-waalre.nl
Tuin D'n Nieuwe Hof Valkenswaard	Herma Veldsink		hermaveldsink@hotmail.com
Vogels	Maarten-Jan van den Braak		mj.vandenbraak58@gmail.com
Zoogdieren	Jan Schutjes	06-23269205	j.schutjes@upcmail.nl

IVN-werkgroepen Waalre

Natuurwerk Waalre	Antoon Obbing	06-28387613	antoon.obbing@gmail.com
	Henk de Vrind	06-13382793	henkdevrind@gmail.com
Scholenprojectgroep Aalst-Waalre	Ellen Alting Siberg	06-25048770	scholenwerkgroepaalstwaalre@ivn-valkenswaard-waalre.nl
Vlindertuin Waalre	Bernard Fransen	06-22919189	fransenb@xs4all.nl
Wandelroutes	Cor de Jong		dejongcfj@gmail.com

IVN-werkgroepen Riethoven

Vlinder-insectentuin Riethoven	Sjaan Smits	info@ac-smits.nl
--------------------------------	-------------	------------------

Redactieleden Valkenswaard -Aalst/Waalre

Dylan Brand
Mieke van Baalen
Nelly van der Burgt
Yvonne Schouten
Wouter Kiela

LET OP

Tekst digitaal aanleveren als *los bestand* op ons mailadres:
natuurwijzer@gmail.com

Wilt u de illustraties als een *los bestand* aanleveren,
dit is belangrijk om een goede kwaliteit afdruk te krijgen.

De inleverdatum voor het *zomernummer* is
vrijdag, 30 mei 2025

**Op 2 april 2024 is de vleermuistoren
op de Einderheide in Riethoven nog in
aanbouw**

**10 juli 2024 loopt Riethoven uit voor
een bezoek aan de vleermuistoren en
kelder met uitleg door Harrie
Brouwers**

